

LEKCJA 6

Temat: „Bądź bezpieczny na drodze” - bezpieczne uczestnictwo w ruchu drogowym

Formy realizacji:

- edukacja dla bezpieczeństwa
- technika

Cele szczegółowe:

- kształtowanie umiejętności bezpiecznego poruszania się po drogach,
- kształtowanie umiejętności czytania i stosowania w praktyce przepisów ruchu drogowego,
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania znaków drogowych,
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania zagrożeń drogowych,
- kształtowanie umiejętności właściwego reagowania na zaistniały wypadek drogowy,
- umożliwienie uczniom zdania egzaminu na kartę rowerowa/motorowerową.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- wie, że istnieją pisane i niepisane zasady, dzięki którym życie w społeczeństwie jest łatwiejsze i bezpieczne,
- wie, że droga, szosa, ulica to miejsce niebezpieczne,
- rozpoznaje zagrożenia wynikające z korzystania z drogi lub ulicy,
- rozpoznaje znaki drogowe,
- zna zasady bezpiecznego poruszania się pieszo,
- zna zasady bezpiecznego poruszania się na rowerze,
- zna zasady bezpiecznego korzystania z publicznych środków transportu,
- wie, jak należy zachować się w sytuacji wypadku drogowego.

Metody nauczania:

- praktyczna (rajd/wycieczka rowerowa),
- eksponująca (pokaz z komentarzem),
- praktyczna (prezentacja właściwych zachowań pieszego i rowerzysty na drodze),
- praktyczna (spotkanie z policjantem - pogadanka na temat przepisów ruchu drogowego),
- problemowa.

Pomoce dydaktyczne:

- karta pracy ucznia,
- plansze ze znakami drogowymi,
- duże plansze z rysunkami do ćwiczeń (w miarę możliwości).

Formy aktywizacji uczniów:

- zabawa dydaktyczna,
- symulacja,
- inscenizacja.

PLAN ZAJĘĆ ZE WSKAZÓWKAMI METODYCZNYMI

Lp.	Czynności	Czas
1.	Czynności organizacyjne	3 min
2.	Bezpieczne zachowania w miejscach publicznych ćwiczenie 1.A + komentarz nauczyciela	7 min
3.	Bezpieczeństwo w drodze do szkoły ćwiczenie 2 + komentarz nauczyciela	5 min
4.	Zachowania bezpieczne i niebezpieczne ćwiczenie 3 + komentarz nauczyciela	5 min
5.	Bezpieczne korzystanie z komunikacji miejskiej ćwiczenie 4 + komentarz nauczyciela	7 min
6.	Bezpieczne poruszanie się po ulicach ćwiczenie 5 - podsumowanie poprzednich ćwiczeń + komentarz nauczyciela	10 min
7.	Zasady postępowania w razie wypadku drogowego ćwiczenie 6 + komentarz nauczyciela	5 min
8.	Podsumowanie lekcji	3 min

SCENARIUSZ LEKCJI**Wariant I**

W przypadku rajdu rowerowego lub wycieczki do miasteczka ruchu drogowego, wszystkie ćwiczenia powinny być wykonywane praktycznie.

Ćwiczenie 1.A dotyczy bezpiecznych zachowań w miejscu publicznym, w tym przypadku na skrzyżowaniu ulic, z sygnalizacją świetlną i chodnikami. Najlepiej zorganizować krótką inscenizację - grupa uczniów zachowuje się właściwie, tzn. uczniowie przechodzą przez przejścia dla pieszych, chodzą prawą stroną chodnika, czekają na zmianę świateł, rowerzyści prawidłowo włączają się do ruchu, sygnalizują skręty, ustępują pierwszeństwa pieszym itd. Następna grupa zachowuje się nieprawidłowo, tzn. uczniowie przebiegają przez ulicę, chodzą lewą stroną chodnika, grają na ulicy w piłkę itd. Zadaniem obserwatorów jest określić, kto zachowuje się prawidłowo, kto nie i dlaczego.

Ćwiczenie 1.B dotyczy bezpiecznych zachowań w drodze do szkoły. Czworo uczniów inscenizuje scenki - 1 przebiega przed rowerzystą, drugi przebiega przez ulicę w miejscu niedozwolonym, trzeci biegnie slalomem po chodniku potracając przechodniów, jeden natomiast, mimo że porusza się szybko i zdecydowanie, nie łamie przepisów. Zadaniem obserwatorów jest określić, kto zachowuje się właściwie. Po tej inscenizacji niezbędny jest komentarz nauczyciela.

Ćwiczenie 2 dotyczy bezpiecznych zachowań w autobusach komunikacji miejskiej. Najprościej znowu zorganizować zabawę, w której uczestniczą uczniowie. Rolę autobusu może „odgrywać” narysowany kredą prostokąt. Uczniowie powinni sami zaprezentować właściwe i niewłaściwe zachowania w autobusie, przy wsiadaniu i wysiadaniu z niego. Po zabawie należy porozmawiać z nimi o tym, że ich niewłaściwe zachowania mogą powodować dyskomfort innych pasażerów. Pomocny byłby także regulamin korzystania ze środków komunikacji miejskiej.

Ćwiczenie 3 należy zorganizować w formie dyskusji - pogadanki. Uczniowie powinni sami podawać przykłady bezpiecznych i niebezpiecznych zachowań.

Ćwiczenie 4 należy zorganizować w formie inscenizacji. Nauczyciel (lub policjant) powinien pokazać, jak należy zachowywać się w przypadku zaistnienia wypadku drogowego. Po inscenizacji należy przedstawić uczniom procedury zachowań i zaproponować zabawę - tym razem oni są świadkami wypadku i muszą właściwie zareagować.

Wariant II

W przypadku organizacji lekcji w szkole, nauczyciel powinien przygotować plansze z materiałami dla uczniów i rozmieścić je w sali. Każdy uczeń otrzymuje kartę ćwiczeń. Korzystając z plansz uczeń wypełnia kartę ćwiczeń. Przed każdym ćwiczeniem niezbędny jest komentarz - pogadanka nauczyciela.

Każde z ćwiczeń powinno zająć 5 minut. Po wykonaniu każdego ćwiczenia powinna nastąpić jego prezentacja - nauczyciel wybiera ucznia, który przedstawia swoje rozwiązanie. Nauczyciel komentuje, prosi resztę klasy o uzupełnienie ewentualnych braków.

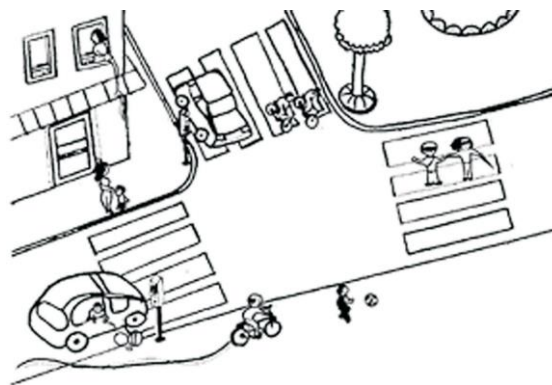
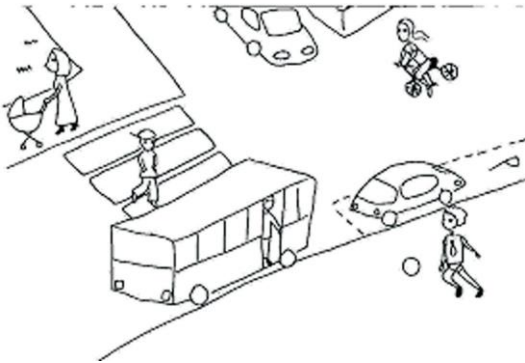
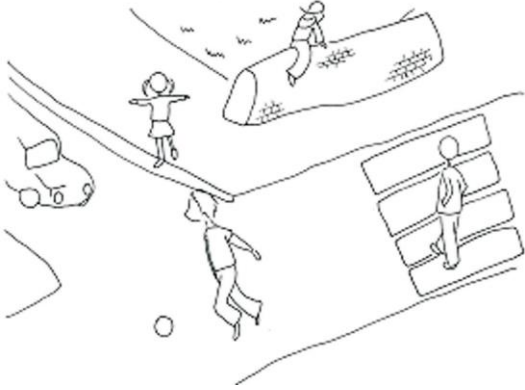
Jeśli na lekcję zaproszony został policjant - on powinien komentować każde ćwiczenie.

KARTA PRACY UCZNIĄ - LEKCJA 6

Ćwiczenie 1

Część A

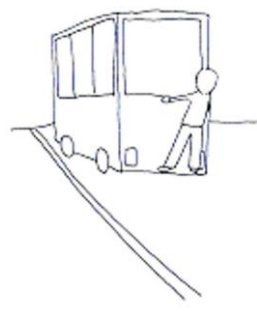
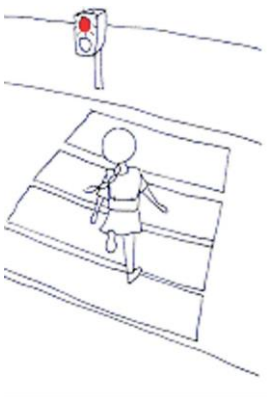
Na rysunkach zaznacz na zielono osoby, które zachowują się poprawnie, zgodnie z zasadami, a na czerwono zaznacz osoby zachowujące się niebezpiecznie.

Rysowała: Magdalena Świć – Gimnazjum nr 15 w Lublinie

Część B

Czworo dzieci spóźniło się dzisiaj do szkoły. Na rysunkach obok troje dzieci jest nieostrożnych. Wskaż te dzieci i wyjaśnij, na czym polega ich nieostrożność.

Opisz zachowania dzieci na rysunkach z części A i B - umiejscawiając je w odpowiednim miejscu w tabeli poniżej (patrz przykład).

Zachowanie niebezpieczne <i>granie w piłkę obok jezdni</i>	Zachowanie bezpieczne	Wyjaśnienie <i>piłka może wpaść na jezdnię, a my biegnąc za nią, możemy zostać potrąceni przez samochód</i>

Ćwiczenie 2

Podaj po 5 przykładów bezpiecznego i niebezpiecznego zachowania przy korzystaniu z publicznych środków transportu.

Bezpieczne	Niebezpieczne
1. Trzymanie się poręczy	1. Bieganie po autobusie
2.	2. ....
3.	3. ....
4.	4. ....
5.	5. ....
6.	6. ....

Ćwiczenie 3

Wymień przynajmniej 10 zasad bezpiecznego poruszania się po mieście.

1. Chodzę prawą stroną chodnika.

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

6. ....

7. ....

8. ....

9. ....

10. ....

11. ....

12. ....

Ćwiczenie 4

Wymień 3 zasady postępowania w przypadku zaistnienia wypadku drogowego.

1. ....

2. ....

3. ....

MATERIAŁY DLA UCZNIĄ

1.

Ulica, droga, chodnik, bank, szkoła to miejsca, gdzie spotykasz innych ludzi. Takie miejsca nazywamy miejscami publicznymi. Zasady korzystania z takich miejsc określają przepisy (np. Kodeks drogowy) oraz niepisane (co nie znaczy, że nieważne) zasady postępowania społecznego. To, że codziennie rano mówisz „dzień dobry” sąsiadowi, jest właśnie taką niepisaną zasadą. Stosowanie się do tych zasad czyni życie łatwiejszym i przyjemniejszym, a także, bardzo często, bezpieczniejszym.

2.

Jeżeli nie stosujesz się do zasad i przepisów, może spotkać Cię kara. Nie trzeba być kierowcą, aby dostać mandat. Policjant lub Strażnik Miejski (Gminny) może ukarać mandatem pieszego, jeżeli:

- wchodzi na jezdnię bezpośrednio przed jadący pojazd:
  1. na przejściach dla pieszych,
  2. w miejscach innych niż przejścia,
- wchodzi na jezdnię spoza pojazdu lub innej przeszkody ograniczającej widoczność drogi.
- przechodzi przez jezdnię w miejscu, w którym urządzenia zabezpieczające lub przeszkoda oddzielają drogę dla pieszych albo **chodnik** od jezdni.
- nie stosuje się do znaków drogowych dotyczących ruchu pieszych.
- przechodzi przez jezdnię w miejscach o ograniczonej widoczności drogi:
  1. na obszarze zabudowanym,
  2. na obszarze niezabudowanym.
- zwalniania kroku lub zatrzymuje się bez uzasadnionej potrzeby podczas przechodzenia przez jezdnię lub torowisko,
- przebiega przez jezdnię,
- chodzi po torowisku,
- wchodzi na torowisko gdy zapory lub półzapory są opuszczone lub rozpoczęto ich opuszczanie,
- narusza obowiązek korzystania przez pieszego z chodnika lub drogi dla pieszych, a w razie ich braku - z pobocza,
- narusza idąc po poboczu lub jezdni obowiązek poruszania się po lewej stronie drogi.
- narusza obowiązek poruszania się po jezdni jeden za drugim,
- narusza obowiązek korzystania z przejść dla pieszych podczas przechodzenia przez jezdnię lub torowisko,
- korzysta z dróg niedostępnych dla pieszych,
- narusza przepisy dotyczących ruchu pieszych na drogach dla rowerów,
- swoim zachowaniem utrudnia innym korzystanie z drogi, ulicy, ścieżki rowerowej, chodnika.

Pamiętaj, jeżeli zachowujesz się niebezpiecznie - możesz zostać ukarany!

3.

Nawet jeżeli jesteś spóźniony, nie biegnij. Wszystko jedno, czy będziesz biegł ulicą, chodnikiem czy szkolnym korytarzem, narażasz na niebezpieczeństwo siebie i innych. **Następnym razem wyjdź wcześniej!**

Miejsca publiczne nie są również miejscami do zabawy. W piłkę graj na boisku, a nie na ulicy.

4.

Znaki drogowe wymyślono nie po to, aby utrudnić życie kierowcom, rowerzystom czy pieszym, ale po to, aby bezpiecznie pokonywali swoją trasę. Chcesz być zdrowy i czuć się bezpiecznie - stosuj się do znaków drogowych i wymagaj tego od innych.

5.

Na autobus czekaj na przystanku lub chodniku, nie wchodź na ulicę, aby sprawdzić, czy autobus właśnie się nie zbliża. Do autobusu wsiadaj spokojnie, nie przepychaj się. Pamiętaj, że złodzieje kieszonkowi często korzystają z tłoku przy drzwiach autobusu. W środku zajmij miejsce siedzące (jeżeli jest to możliwe) lub stój trzymając się poręczy lub uchwytów. Nie opieraj się o drzwi, w trakcie jazdy mogą się przypadkiem otworzyć. Przestrzegaj niepisanych zasad postępowania społecznego, ustępuj miejsca starszym lub inwalidom, nie zachowuj się niestosownie. Nie niszczy wyposażenia autobusu - inni także chcą z niego korzystać.

Najlepiej będzie, jeśli zapoznasz się z regulaminem pasażera (tak, jest taki, najczęściej przyklejony do szyby), będziesz wtedy wiedział, co Ci wolno, a czego nie - i jakie możesz ponieść konsekwencje za niestosowanie się do przepisów.

Po wyjściu autobusu nie staraj się przechodzić przez jezdnię tuż przed lub za autobusem. Pamiętaj, że zza autobusu nie widać Cię!

6.

Jeżeli jeździsz na rowerze, pamiętaj:

- musisz mieć sprawny i prawidłowo wyposażony rower,
- jeźdź ulicą, trzymając się prawej strony,
- jeżeli jedziesz z kolegami, jedźcie zawsze jeden za drugim, sygnalizuj swoje zamiary innym uczestnikom ruchu,
- stosuj się do przepisów drogowych, zawsze używaj kasku, jest obowiązkowy!

7.

Jeżeli jesteś świadkiem wypadku:

1. Powiadom służby ustawowo powołane do udzielania pomocy:

997 - Policję

998 - Straż Pożarną

999 - Pogotowie ratunkowe

112 - wszystkie służby ratunkowe (w sieciach komórkowych, bez karty, bez kodu PIN)

2. Staraj się udzielić poszkodowanym pierwszej pomocy.

3. Nie przeszkadzaj innym udzielającym pomocy.